

Lausuma korkeimmalle hallinto-oikeudelle, Loviisan Satama Oy:n ympäristölupa

RAYML 08.10.2024 § 58
599/11.01.00/2022

Valmistelija

ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen, puh. 0440 555 373

Korkein hallinto-oikeus on pyytänyt Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausumaa asiassa, joka koskee Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä 8.2.2024, 141/2024 tehtyjä valituslupahakemuksia ja valituksia (diaariumerot 652/03.04.04.19/2024 ja 662/03.04.04.19/2024). Muutosta päätökseen hakevat Loviisan Satama Oy ja yhteisesti Köpbackan kyläyhdistys ry, Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry ja Valkon kyläyhdistys ry.

Loviisan Satama Oy:lla on kierrätyspolttoainepaalien varastoinnille ja käsittelylle Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa (28.3.2022, nro 89/2022, ESAVI/15469/2021, lupamääräys K2), jolle on myönnetty aloittamislupa 22.6.2022 (nro 197/2022 ESAVI/19992/2022).

Kierrätyspolttoainepaaleja on kulkenut sataman kautta syksystä 2022 lähtien. Ympäristölupapäätöksessä on paalien rikkominen määrätty tehtäväksi hallissa, muutoin paaleja saa varastoida ulkona satama-alueen kentillä. Lupahakemuksen mukaan toiminnasta ei aiheudu roskaantumista, pölyä tai hajua. Paaleista aiheutuvasta hajusta tai sen torjunnasta ei tästä johtuen ole määräyksiä ympäristöluvassa.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 141/2024 (8.2.2024) muuttanut lupamääräystä K2 ja asettanut vuosittaisen enimmäismäärän (50 000 tonnia) satamassa varastoitaville ja lastattaville kiertotalouspolttoainepaaleille. Vaasan hallinto-oikeus on perustellut päätöstään sillä, että Loviisan Satama Oy ”ei ole esittänyt sellaista selvitystä, että voitaisiin varmistua siitä, etteikö valituksessa esitetystä ensisijaisesta ja toissijaisesta vaatimuksesta koskien kierrätyspolttoaineen ja yleisimminkin kiertotalousjakeiden lastaus- ja varastointimääriä aiheutuisi roskaantumista tai hajuhaittaa tai muuta ympäristön pilaantumista”.

Loviisan Satama Oy vaatii valituksessaan, että korkein hallinto-oikeus ensisijaisesti poistaa lupamääräyksen K2 kokonaan. Toissijaisesti Loviisan Satama Oy vaatii, että lupamääräystä K2 muutetaan siten, että satamassa saadaan varastoida ja lastata SRF- ja RDF-paaleja enintään 250 000 tonnia vuodessa ja muita kiertotalousjakeita kysynnän ja tarjonnan mukaan.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen

Ehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraavan lausuman:

Rakennus- ja ympäristölautakunta keskittyy lausumassaan kierrätyspolttoainepaalien käsittelystä, varastoinnista ja lastauksesta aiheutuviin ympäristövaikutuksiin (Loviisan Satama Oy:n 18.3.2024 päivätyn valituksen sivut 16–20).

Roskaantuminen

Loviisan Satama Oy katsoo valituksessaan, että roskaantumisen on ollut korkeintaan kyse paalien juureen tai väleihin jääneestä vähäisestä irtonaisesta materiaalista, johon ei liity riskiä materiaalin päätyemisestä mereen tai satama-alueen ulkopuolelle. Valituksessa myös korostetaan, että toiminnan aikainen lastijäämä varastoalueella ei ole roskaantumista.

Viranomaisten tiedossa on kuitenkin, että osa paaleista on ollut rikki jo saapuessaan satamaan. Aluksesta nostamisen yhteydessä paalit rikkoutuvat ennestään: paaleissa ei ole silmukkaa, josta ne voisi nostaa, ja koura rikkoo siksi paalit helposti. Ulkona varastoitavista rikkinäisistä paaleista voi siksi levitä roskaa satama-alueelle ja edelleen Svenäsintien suuntaan ja mereen.

Kesällä 2024 on tullut kaksi haittailmoitusta vastarannalle (Monäs) levinneestä muovisilpusta: muovisilppua on tullut runsaasti rantaan 4–8.7. välisenä aikana. Sama henkilö on ilmoittanut meressä/mökin rannassa olevasta muovisilpusta myös vuonna 2023 (4.7., 15.7., 22.7. ja 23.9.). Ranta käytiin operaattorin toimesta siivoamassa 19.7.2023, mutta uutta silppua ajautui rantaan 22.7.2023. Rantaan ajautuneesta muoviroskasta on ilmoitettu 20.9. ja 13.10.2023 myös 600 metriä pohjoiseen sijaitsevasta kohteesta.

Lisäksi vuosina 2023 ja 2024 ympäristönsuojeluyksikölle on tullut ilmoituksia Svenäsintien ja Valkontien varrelle levinneestä muovisilpusta.

Haju

Loviisan Satama Oy:n valituksen mukaan satamaan on vain yhdessä poikkeustilanteessa (toukokuu 2023) tullut lasti, joka ei vastannut laatuvaatimuksia ja josta aiheutui hajuhaittaa. Muita hajuhaittoja koskien Loviisan Satama Oy pitää valituksessaan todennäköisenä, että lähiasukkaiden hajuhavainnot ovat peräisin jostakin muusta toiminnasta. Syksyllä 2023 ja vuodenvaihteessa 2023-2024 ympäristönsuojeluyksikölle tulleiden haittailmoitusten perusteella vaikuttaa kuitenkin ilmeiseltä, että haju on ollut satamasta ja pääosin kierrätyspolttoainepaaleista peräisin.

Kierrätyspolttoainepaaleihin liittyvää hajuhaittaa on ilmennyt laajemmassa mittakaavassa valituslupahakemuksen päiväyksen jälkeen. Kesällä 2024 (30.5.–16.9.) ympäristönsuojeluyksikkö on vastaanottanut 39 hajuun liittyvää haittailmoitusta 24 eri osoitteesta. Haittailmoitusten mukaan haju on kuvottava ja siitä aiheutuu pahoinvointia. Haju estää kiinteistöjen normaalin käytön, tunkeutuu sisätiloihin, tekee asuntojen tuulettamisen ja pihalla oleskelun mahdottomaksi. Lisäksi useassa ilmoituksessa on heinäkuun alusta alkaen mainittu hajun lisäksi myös kärpästen erittäin runsaista esiintymistä, joka sekkin on aiheuttanut haittaa. Viimeisin kärpäsiin liittyvä haittailmoitus on vastaanotettu 9.9.2024. Jotkut ilmoittajat ovat havainneet myös suuria määriä lintuja rikkinäisten paalien kimpussa sekä rottia.

Kesän 2024 hajuhaitta on ainakin osittain liittynyt toimitusketjun häiriytymiseen (sataman tiedote 9.8.2024), johon ei ole osattu varautua ennalta. Hajua on kuitenkin esiintynyt sataman lähiympäristössä ja ajoittain laajemmalla alueella toistuvasti vuoden 2023 keväästä alkaen, joten haittaa esiintyy myös muissa kuin häiriötilanteissa ja haitta yleiselle viihtyvyydelle ja omaisuuden käytölle on siksi ollut jatkuva ja pitkäkestoinen.

Sataman toimintaan liittyviä haittailmoituksia on viimeisinä vuosikymmeninä tullut aika ajoin. Ne ovat aikaisemmin liittyneet muun

muassa hiilipölyyn, roskaantumiseen, meluun ja hajuun (hakekasat, kreosoottipylväät). Koskaan aiemmin haittailmoituksia ei kuitenkaan ole tullut näin monelta henkilöltä ja näin laajalta alueelta eikä läheskään samassa mittakaavassa kuin nyt.

Sataman ympäristölupaan ei tällä hetkellä sisälly lainkaan hajuhaitan torjumista koskevia määräyksiä. Lupaharkinnassa ei ole arvioitu voiko kierrätyspolttoainepaalien kauttakulkuun, varastointiin ja käsittelyyn liittyvästä toiminnasta aiheutua kohtuutonta räsitusta hajun muodossa, kun se sijoittuu näin lähelle asutusta.

Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on nostanut esille kierrätyspolttoainepaaleihin liittyvän haju- ja roskaantumisongelman aluehallintovirastolle antamassaan lausunnossaan 28.3.2024. Rakennus- ja ympäristölautakunta on 10.9.2024 § 45 tehnyt ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 §:n 2 momentin kohdan 1 nojalla aloitteen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Loviisan Satama Oy:n ympäristöluvan (nro 89/2022, EASAVI/15469/2021) muuttamiseksi. Lausunto ja aloite liitetään korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavaan lausumaan.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraavan lausuman:

Rakennus- ja ympäristölautakunta keskittyy lausumassaan kierrätyspolttoainepaalien käsittelystä, varastoinnista ja lastauksesta aiheutuviin ympäristövaikutuksiin (Loviisan Satama Oy:n 18.3.2024 päivätyn valituksen sivut 16–20).

Roskaantuminen

Loviisan Satama Oy katsoo valituksessaan, että roskaantumisessa on ollut korkeintaan kyse paalien juureen tai väleihin jääneestä vähäisestä irtonaisesta materiaalista, johon ei liity riskiä materiaalin päätyemisestä mereen tai satama-alueen ulkopuolelle. Valituksessa myös korostetaan, että toiminnan aikainen lastijäämä varastoalueella ei ole roskaantumista.

Viranomaisten tiedossa on kuitenkin, että osa paaleista on ollut rikki jo saapuessaan satamaan. Aluksesta nostamisen yhteydessä paalit rikkoutuvat ennestään: paaleissa ei ole silmukkaa, josta ne voisi nostaa, ja koura rikkoo siksi paalit helposti. Ulkona varastoitavista rikkinäisistä paaleista voi siksi levitä roskaa satama-alueelle ja edelleen Svenäsintien suuntaan ja mereen.

Kesällä 2024 on tullut kaksi haittailmoitusta vastarannalle (Monäs) levinneestä muovisilpusta: muovisilppua on tullut runsaasti rantaan 4–8.7. välisenä aikana. Sama henkilö on ilmoittanut meressä/mökin rannassa olevasta muovisilpusta myös vuonna 2023 (4.7., 15.7., 22.7. ja 23.9.). Ranta käytiin operaattorin toimesta siivoamassa 19.7.2023, mutta uutta silppua ajautui rantaan 22.7.2023. Rantaan ajautuneesta muovirostkasta on ilmoitettu 20.9. ja 13.10.2023 myös 600 metriä pohjoiseen sijaitsevasta kohteesta.

Lisäksi vuosina 2023 ja 2024 ympäristönsuojeluyksikölle on tullut ilmoituksia Svenäsintien ja Valkontien varrelle levinneestä muovisilpusta.

Haju

Loviisan Satama Oy:n valituksen mukaan satamaan on vain yhdessä poikkeustilanteessa (toukokuu 2023) tullut lasti, joka ei vastannut

laatuvaatimuksia ja josta aiheutui hajuhaittaa. Muita hajuhaittoja koskien Loviisan Satama Oy pitää valituksessaan todennäköisenä, että lähiasukkaiden hajuhavainnot ovat peräisin jostakin muusta toiminnasta. Syksyllä 2023 ja vuodenvaihteessa 2023-2024 ympäristönsuojeluyksikölle tulleiden haittailmoitusten perusteella vaikuttaa kuitenkin ilmeiseltä, että haju on ollut satamasta ja pääosin kierrätyspolttoainepaaleista peräisin.

Kierrätyspolttoainepaaleihin liittyvää hajuhaittaa on ilmennyt laajemmassa mittakaavassa valituslupahakemuksen päiväyksen jälkeen. Kesällä 2024 (30.5.–16.9.) ympäristönsuojeluyksikkö on vastaanottanut 39 hajuun liittyvää haittailmoitusta 24 eri osoitteesta. Haittailmoitusten mukaan haju on kuvottava ja siitä aiheutuu pahoinvointia. Haju estää kiinteistöjen normaalin käytön, tunkeutuu sisätiloihin, tekee asuntojen tuulettamisen ja pihalla oleskelun mahdottomaksi. Lisäksi useassa ilmoituksessa on heinäkuun alusta alkaen mainittu hajun lisäksi myös karpästen erittäin runsaista esiintymistä, joka sekin on aiheuttanut haittaa. Viimeisin karpäsiin liittyvä haittailmoitus on vastaanotettu 9.9.2024. Jotkut ilmoittajat ovat havainneet myös suuria määriä lintuja rikkinäisten paalien kimpussa sekä rottia.

Kesän 2024 hajuhaitta on ainakin osittain liittynyt toimitusketjun häiriytymiseen (sataman tiedote 9.8.2024), johon ei ole osattu varautua ennalta. Hajua on kuitenkin esiintynyt sataman lähiympäristössä ja ajoittain laajemmalla alueella toistuvasti vuoden 2023 kevästä alkaen, joten haittaa esiintyy myös muissa kuin häiriötilanteissa ja haitta yleiselle viihtyvyydelle ja omaisuuden käytölle on siksi ollut jatkuva ja pitkäkestoinen.

Sataman toimintaan liittyviä haittailmoituksia on viimeisinä vuosikymmeninä tullut aika ajoin. Ne ovat aikaisemmin liittyneet muun muassa hiilipölyyn, roskaantumiseen, meluun ja hajuun (hakekasat, kreosoottipylväät). Koskaan aiemmin haittailmoituksia ei kuitenkaan ole tullut näin monelta henkilöltä ja näin laajalta alueelta eikä läheskään samassa mittakaavassa kuin nyt.

Sataman ympäristölupaan ei tällä hetkellä sisälly lainkaan hajuhaitan torjumista koskevia määräyksiä. Lupaharkinnassa ei ole arvioitu voiko kierrätyspolttoainepaalien kauttakulkuun, varastointiin ja käsittelyyn liittyvästä toiminnasta aiheutua kohtuutonta rasisitusta hajun muodossa, kun se sijoittuu näin lähelle asutusta.

Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on nostanut esille kierrätyspolttoainepaaleihin liittyvän haju- ja roskaantumisongelman aluehallintovirastolle antamassaan lausunnossaan 28.3.2024. Rakennus- ja ympäristölautakunta on 10.9.2024 § 45 tehnyt ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 §:n 2 momentin kohdan 1 nojalla aloitteen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Loviisan Satama Oy:n ympäristöluvan (nro 89/2022, EASAVI/15469/2021) muuttamiseksi. Lausunto ja aloite liitetään korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavaan lausumaan.

Jakelu

Korkein hallinto-oikeus, sähköisesti
